

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО“

УТВЪРЖДАВАМ:
Ректор:
(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

по дисциплината: „ИНОВАЦИОНЕН МЕНИДЖМЪНТ“;

за спец: „Бизнес икономика“; ОКС „бакалавър“

курс на обучение: 3; семестър: 6;

обща студентска заетост: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

кредити: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ: т. ч. • ЛЕКЦИИ • УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30 30 90	2 2 -
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ		

Изготвили програмата:

1. ....

(доц. д-р Божидар Чапаров)

2. ....

(гл. ас. д-р Тодор Райчев)

Ръководител катедра: .....
„Икономика и управление (проф. д-р Пламен Илиев)
на строителството“

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина разглежда основни въпроси в областта на иновационния мениджмънт, свързани с процеса на провеждането на фундаменталните и приложните изследвания, възникването на инвенцията, осъществяването на развойно-внедрителската дейност по създаването на новия продукт, неговото въвеждане в производството и на пазара, както и последващата му дифузия в други стопански сектори.

Целта на дисциплината е да даде знания и професионални умения за основните понятия, закономерности, методи, критерии, показатели и други в областта на иновационния мениджмънт. Да се изследва връзката на иновационния процес с други икономически процеси. На тази база да се съдейства за повишаване конкурентоспособността на българския бизнес на вътрешния и международния пазар.

Проведеният курс на обучение по учебната дисциплина ще формира у студентите знания и развие умения за това как се:

- определят структурните технологични и продуктови приоритети в производствените предприятия от различните стопански сектори;
- осъществява технологичният трансфер и се управлява патентно-лицензионната дейност на фирмено равнище;
- разкриват и извличат ползите от използването на индустриталните продуктови иновации, представляващи инвестиционни продукти с междинно предназначение, върху пазарните и експлоатационните характеристики на крайните продукти;
- измерва икономическия ефект от приложението на иновациите в практиката;
- участва в дейността на съвременните организационни структури за осъществяване на ефективна иновационна дейност;
- проектира фирмена иновационна структура;
- развива вътрешното предприемачество;
- разработва иновационен план и как се разработва или усъвършенства иновационна стратегия на фирма;
- използват някои от основните методи за технологично прогнозиране;
- извършиха технологичен одит;
- ползват формите за финансиране на иновационната дейност;
- съобразява фазата на жизнения цикъл на продуктовите и/или технологичните иновации в процеса на работа, и при вземането на управленски решения;
- преценява избора на момента за внедряване на нов продукт;
- следи процеса на непрекъснато осигуряване на нови идеи за внедряване на иновационни сировини, материали, изделия, полуфабрикати, конструкции, машини, съоръжения, инструменти, приспособления, производствени системи и технологии, технически методи за изпълнение на производствени дейности, организационно-управленска практика, схеми за разплащане, схеми на гаранционно и след гаранционно обслужване, схеми на договаряне с клиентите (купувачите, инвеститорите, възложителите), доставчиците, изпълнителите и други пазарни контрагенти в областта на индустрията, леката промишленост и/или селското стопанство;
- използват някои основни критерии и методи за оценка и подбор на инвенциите;
- съставят профилни карти за оценка на иновациите в процес на реализация и др.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ИНОВАЦИОН- НИЯ МЕНИДЖМЪНТ	4	4	
1.1	Обща характеристика на иновационния мениджмънт			
1.2	Основни понятия на иновационния мениджмънт			
1.3	Класификация на иновациите			
	ТЕМА 2. ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА И НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ПОДПОМАГАЩИ ИНОВАЦИОННИЯ МЕНИДЖМЪНТ	3	3	
2.1	Институционална среда подпомагаща иновационния мениджмънт			
2.2	Нормативни актове подпомагащи развитието на иновациите			
	ТЕМА 3. ВЗАИМОВРЪЗКА МЕЖДУ ИНОВАЦИИТЕ В ОПРЕДЕЛЕН СЕКТОР И ОБСЛУЖВАЩИТЕ ГО ИНДУСТРИАЛНИ СЕКТОРИ	2	2	
3.1	Характерни зависимости между иновациите от индустрията и другите стопански сектори			
3.2	Специфични свойства на иновациите и произтичащи от тях иновационни елементи			
3.3	Разнопосочната взаимовръзка между продуктовото и технологичното проектиране и производствените ресурси като фактор за иницииране на иновации			
	ТЕМА 4. ТЕХНОЛОГИЧНО И ПРОДУКТОВО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ В ПРОМИШЛЕНОСТТА	2	2	
4.1	Необходимост от усъвършенстване структурата на промишлеността			
4.2	Развитие на иновационния потенциал в промишлеността			
4.3	Ефективност на иновациите от промишлеността за другите стопански сектори			
	ТЕМА 5. ТЕХНОЛОГИЧНИЯТ ТРАНСФЕР КАТО ФАКТОР ЗА ПРОДУКТОВОТО И ТЕХНОЛОГИЧНОТО РАЗВИТИЕ В ОТДЕЛНИТЕ СТОПАНСКИ СЕКТОРИ	5	5	
5.1	Същност и съдържание на технологичния трансфер			
5.2	Нетърговски и търговски форми на трансфер			
5.3	Управление на патентно-лицензионната дейност			
	ТЕМА 6. СЪДЪРЖАНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИНОВАЦИОННИЯ ПРОЦЕС ЗА СЪЗДАВАНЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ВНЕДРЯВАНЕ НА ИНОВАЦИИ	2	2	
6.1	Същност и структура на иновационния процес			
6.2	Основни класификации на етапите на иновационния процес			
6.3	Видове съвременни фирмени организационни структури			

6.4	Проиновативни териториално-организационни структури и мрежи			
ТЕМА 7. ПЛАНИРАНЕ И ФИНАНСИРАНЕ НА ИНОВАЦИИТЕ		4	4	
7.1	Специфика на иновационното планиране и финансиране			
7.2	Възможности за използване на финансиращите програми на Европейския съюз за развитието на фирмени иновации			
7.3	Технологично прогнозиране и технологичен одит			
7.4	Жизнен цикъл на продуктовите и технологичните иновации			
ТЕМА 8. ОСИГУРЯВАНЕ И ПОДБОР НА ИДЕИ ЗА ИНОВАЦИИ		4	4	
8.1	Източници на готови идеи за иновации			
8.2	Методи за генериране на идеи			
8.3	Критерии и методи за оценка, и подбор на иновационни идеи			
ТЕМА 9. РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНОВАЦИОННИТЕ ИДЕИ		4	4	
9.1	Формиране на иновационен проект			
9.2	Критерии и методи за оценка и избор на иновационен проект			
9.3	Научно-техническо разработване и внедряване на иновацията			
9.4	Управление на рисковете съществуващи реализацията на иновационните проекти			
9.5	Използване на съвременни информационни технологии в иновационния мениджмънт			

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой в сем.	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1	Курсов проект – по избрана или зададена тема	1	20
1.2	Тест – с отворени и/или затворени въпроси	2	25
1.3	Домашна работа – по зададен въпрос или тема	1	15
Общо за семестриален контрол:		4	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1	Изпит – писмен тест с отворени и/или затворени въпроси	1	30
Общо за сесиен контрол:		1	30
Общо за всички форми на контрол:		5	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Ненов, Т. Управление на иновациите. Икономически университет – Варна, Изд. „Наука и икономика“, 2010.
2. Закон за марките и географските означения. ДВ, бр. 81 от 14.09.1999 г.; ..., посл. изм., бр. 58 от 26 Юли 2016 г.
3. Закон за патентите и регистрацията на полезните модели. ДВ, бр. 27 от 2 Април 1993 г., ..., посл., изм., бр. 38 от 2012 г.
4. Закон за промишления дизайн. ДВ, бр. 81 от 14 Септември 1999 г., ..., посл. изм., бр. 58 от 26 Юли 2016 г.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, Ив., Цв. Цветков, Д. Благоев. Мениджмънт на фирмени инновации и инвестиции. Второ прераб. и доп. изд., София, Издателски комплекс – УНСС, 2013.
2. Дракър, П. Инновации и предприемачество, София, Изд. „Класика и Стил“, 2002.
3. Инновационният потенциал на България: възможности и предизвикателства. /Год. доклад на фондация „Приложни изследвания и комуникации“. София, Фонд. „Приложни изследвания и комуникации“, 2013.
4. Керчев, Кр. Основи на инновационната политика. София, Унив. изд. „Стопанство“, 2011.
5. Наредба за представителите по индустриска собственост. ДВ, бр. 65 от 30 Юли 1993 г., ..., посл. изм., бр. 47 от 22 Юни 2012 г.
6. Райчев, Т. Инновации в строителството. Изд. „Наука и икономика“, Икономически университет – Варна, 2014.
7. Чобанова, Р. Иновативност на националната икономика. София, Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 2012.
8. Бажанов, Валентин. Лицензионный договор и договор коммерческой концессии. Изд. „LAP LAMBERT Academic Publishing“, 2013.
9. Брюс, Энди. Инновации. Пер. с англ. / Энди Брюс, Д. Берчелл. Москва, Дело и Сервис, 2010.
10. Еремин, А. А. Франчайзинг и договор коммерческой концессии. Теория и практика применения. Изд. „Юстицинформ“, 2017.
11. Кокурин, Д. и др. Инновационная экономика: Управленческий и маркетинговый аспекты. [Моногр.], Москва, Экономика, 2011.
12. Хотяшева, О. М., М. А. Слесарев. Инновационный менеджмент /Учебник и практикум для академического бакалавриата/. Юрайт, 2016.
13. Яшин, С., Е. Кошелев, С. Макаров. Анализ эффективности инновационной деятельности. Санкт-Петербург, БХВ-Петербург, 2012.
14. Innovation Policy for Green Technologies. Guide for Policymakers in the Transition Economies of Europe and Central Asia. New York, United Nations, 2013.
15. Intellectual Property Commercialization: Policy Options and Practical Instruments. New York and Geneva, United Nations Economic Commission for Europe, 2011.
16. Kibert, C. J. Sustainable Construction: Green Building Design and Delivery, 4th ed., Hoboken, New Jersey, Wiley, 2016.
17. Mohr, Jakki J., Sanjit Sengupta, Stanley Slater. Marketing of High-Technology Products and Innovations: Pearson New International Edition. 3rd ed., Harlow, England, Pearson, 2014.

18. Narasimhalu, A. D. Innovative Entrepreneurs Workbook. Singapore: Institute of Innovation and Entrepreneurship, Singapore Management University, 2010 –
http://ink.library.smu.edu.sg/cgi/viewcontent.cgi?article=2365&context=sis_research.
19. Orstavik, F., A. Dainty, C. Abbott. Construction Innovation. 1st ed., Chichester, UK, Wiley-Blackwell, 2015.
20. Swan, W., P. Brown. Retrofitting the Built Environment. Chichester, UK, Wiley-Blackwell, 2013.
21. Weis, Bernd X. From Idea to Innovation. A Handbook for Inventors, Decision Makers and Organizations. Springer, 2015.

Барна, януари 2017 г.